ŠKOLA HROU
MŠ Milánská 472
Praha 10

Mateřská škola, Praha10, Milánská 472, Praha 10 – Horní Měcholupy
email: ms_milanska472@seznam.cz

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ - „HRAJEME SI SPOLEČNĚ"

Vydala:	Mateřská škola, Praha 10, Milánská 472 zastoupená ředitelkou Mgr. Ilonou Hulínovou-Mihalcovou
Směrnice číslo:	12/19
Spisový znak:	3.1.1
Skartační znak:	A10
Závaznost:	Školní vzdělávací program je závazný pro všechny zaměstnance MŠ Milánská 472, Praha 10
Účinnost, platnost:	Od 2.9.2019 do 31.8.2022
Projednáno:	ŠVP byl schválen pedagogickou radou 29.8.2019 Se zřizovatelem 2.9.2019

Obsah

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ - „HRAJEME SI SPOLEČNĚ" *1*

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE 4

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 5

3 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ 5

3.1 VĚCNÉ PODMÍNKY 5
3.2 ŽIVOTOSPRÁVA 6
3.3 PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY 7
3.4 ORGANIZACE PROVOZU ŠKOLY 7
3.5 ŘÍZENÍ ŠKOLY 8
3.6 PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ 9
3.7 SPOLUÚČAST RODIČŮ 10

4 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A DĚTÍ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH 11

4.1 DALŠÍ SPOLUPRÁCE 15

5 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET 16

6 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ 17

6.1 CHARAKTERISTIKA TŘÍD: 17
6.2 PRAVIDLA PRO ZAŘAZOVÁNÍ DO JEDNOTLIVÝCH TŘÍD 17
6.3 KRITÉRIA PRO PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ DO MŠ 18
6.4 PLNĚNÍ POVINNOSTI PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ 18
6.5 SOUBĚŽNÉ PŮSOBENÍ DVOU UČITELŮ 19

7 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU 19

7.1 CHARAKTERISTIKA INTELIGENCÍ 20

8 VZDĚLÁVACÍ OBSAH 23

8.1 INTEGROVANÉ BLOKY 24

9 EVALUAČNÍ SYSTÉM A PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA 34

10 DOPORUČENÁ LITERATURA A DALŠÍ ZDROJE 36

Úvod

„Nezáleží na tom, kdo jste a odkud jste – je jedno, kolik vám je let či jakého jste původu. Podstatné je, že v nějaké podobě jste vždy nadáni všemi druhy inteligence. Každý druh inteligence je jiný, ale všechny jsou si rovny.“

Inspirací, při vytváření struktury našeho školního plánu, nám byla ***„Teorie rozmanitých inteligencí“*** od amerického psychologa a pedagoga Howarda Gardnera a jeho následovníka Thomase Armstronga, který inteligence nazval „chytrostmi“ a řekl, že každý je na něco chytrý. Realizací našeho školního vzdělávacího programu (dále ŠVP) směřujeme k nabídce vhodných vzdělávacích prostředků a podmínek. Všechny děti mají možnost prožít bezpečně, radostně a spokojeně den, kdy se mohou formou hry přirozeným dětským způsobem bavit, zaměstnávat a rozvíjet.

1 Identifikační údaje

Název školy: Mateřská škola, Praha 10, Milánská 472

Název programu: Hrajeme si společně

Adresa: Milánská 472, 109 00 Praha 10 - Horní Měcholupy

Ředitelka: Mgr. Ilona Hulínová

Telefon: 274 869 130 hospodářka, vedoucí školní jídelny

234 760 690 ředitelka

Email: ms_milanska472@seznam.cz, reditelka@ms-skolahrou.cz, hospodárka@ms-skolahrou.cz

Webové stránky: www.ms-skolahrou.cz

IČ: 63831571

IZO: 047610158

RED-IZO: 600040933

Den zápisu právnické osoby vykonávající činnost školy do rejstříku škol: 22.4.1996

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Městská část Praha 15, Boloňská 1/478, Praha 10 - Horní Měcholupy, právní forma: část obce, IČ: 00231355

Provoz: 6:30 - 17:00 hodin

Koordinátoři ŠVP: Mgr. Kateřina Konvalinová, Mgr. Ilona Hulínová, Bc. Jelena Brabcová, Bc. Jana Omastová

Platnost dokumentu 3 roky, každý rok aktualizace.

2 Obecná charakteristika školy

Mateřská škola (dále MŠ) zajišťuje celodenní provoz (6:30-17:00 hod). V MŠ je šest tříd z toho dvě podle §16 odst. 9 ŠZ pro děti s SVP (těžké vady řeči a kombinované postižení). Budova MŠ se nachází na okraji městské části Praha 15 v klidové zóně sídliště. Všechny třídy včetně kuchyně a jídelny jsou umístěny v jedné budově, vždy dvě třídy mají společný vchod. Součástí školy je dostatečně velká a zelení osázená zahrada s pískovišti pro každou třídu. Je vybavena herními, didaktickými a terapeutickými pomůckami. Celý objekt je oplocen a uzavřen – branky bezpečnostními prvky a vchody budovy se zamykají.
Vhodným a bezpečným prostorem pro vycházky do terénu je přilehlý lesopark u Hostivařské přehrady. Vedle mateřské školy je Základní škola (dále ZŠ) Nad Přehradou, kde využíváme např. sportoviště, tělocvičnu a skleník.
Při MŠ funguje pobočka Speciálně pedagogického centra (dále SPC) pro děti s vadami řeči, která spadá organizačně pod SPC Praha 8 – Čimice, Libčická 399/6. Zajišťuje dostupnost a flexibilnost logopedické a další odborné péče pro rodiny a školy především v oblasti Praha 15 a okolí.
Naše MŠ se každoročně účastní programů a projektů vyhlašovaných Magistrátem hlavního města Prahy (dále MHMP), neziskovými organizacemi nebo Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále MŠMT).

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Materiální podmínky MŠ jsou vyhovující, protože:

- MŠ má dostatečně velké prostory a takové uspořádání, které vyhovuje skupinovým i individuálním činnostem dětí od 2 do 7 let.
- MŠ má vymezené prostory pro individuální práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Technické vybavení – keramická pec, počítače, tiskárny, televize s přehrávačem, interaktivní tabule, Magic box, iPad, odborné programy.
- Hygienické zařízení, dětský nábytek a další vybavení pro děti odpovídají hygienické vyhlášce, jsou zdravotně nezávadné, bezpečné a estetické. Vyhovují antropometrickým požadavkům dětí od 2 do 7 let.

- Vybavení hračkami, pomůckami a didaktickým materiálem odpovídá počtu dětí i jejich věku a je průběžně obnovováno a doplňováno.
- Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, že si je děti mohou samostatně brát.
- Děti se podílejí svými výtvory na výzdobě interiéru budovy.
- Prostory MŠ jsou upraveny tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům.

Prostory zahrady jsou vybaveny vhodnými hracími prvky, pro léto i na sprchování, a umožňují rozmanité pohybové, poznávací a terapeutické činnosti. Při hezkém počasí děti pobývají co nejdelší část dne venku, aniž by byl omezen vzdělávací program.

- Všechny vnitřní i venkovní prostory školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů pro děti od 2 do 7 let.
- Ve třídách, kde jsou děti od 2 do 3 let je vybavení doplněno o prostor na ukládání hygienických potřeb a zajišťování individuální osobní hygieny.

Rezervy v materiálních podmínkách:

- MŠ nemá samostatnou tělocvičnu – využíváme tělocvičnu a venkovní sportovní areál ZŠ Nad Přehradou

3.2 Životospráva

Životospráva dětí v MŠ je vyhovující, protože:

- Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, skladba jídelníčku je pestrá, dodržuje se technologie přípravy pokrmů, celý den je dodržován pitný režim. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány doporučené intervaly. V jídelníčku jsou uváděna čísla alergenů. Děti nejsou do jídla nuceny. Škola zajišťuje v určitých případech po dohodě s rodiči i dietní stravu nebo podávání donesené dietní stravy.
- Denní režim je stanoven tak, že umožňuje takovou organizaci činností, aby bylo možné reagovat na aktuální situaci. Rodiče mohou přivádět po dohodě děti do školy i v průběhu dopoledne nebo si je naopak dříve vyzvedávat.
- Pobyt venku je přizpůsobován vnějším podmínkám. Děti jsou každodenně dostatečně dlouhou dobu venku.
- Odpolední odpočinek je přizpůsobován individuální potřebě spánku dětí. Po krátké relaxaci je dětem s nižší potřebou spánku nabízen klidný program.
- Životospráva a denní režim jsou podle potřeby přizpůsobovány možnostem dětí od 2 do 3 let.

3.3 Psychosociální podmínky

Psychosociální podmínky jsou pro vzdělávání dětí vyhovující, protože:

- Krédem naší školy je, aby se děti cítily dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Podporujeme kamarádskou a přívětivou atmosféru pro všechny děti i rodiče.
- Nově příchozím dětem poskytujeme adaptační program, zvláště dětem od 2 do 3 let.
- Respektujeme potřeby i věk dětí, proto nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem, chvatem ani nadměrnou náročností prováděných činností.
- Vytváříme vhodné a přiměřené podmínky všem dětem podle jejich možností a schopností, případně věková nebo podpůrná opatření v běžných i speciálních třídách.
- Všechny děti mají rovnocenné postavení, ale zároveň zajištěna všechna svá práva (bezpečnost, vzdělávání).
- Děti jsou vedeny k dodržování potřebných pravidel, není však omezována jejich volnost nad nezbytnou míru.
- Děti jsou vedeny takovým způsobem, který je podporující, vstřícný a empatický. Děti jsou organizovány pouze v nutných situacích a mají možnost přiměřeného samostatného rozhodování vzhledem k věku.
- Děti jsou vedeny k aktivní spoluúčasti na vzdělávání a samostatnému rozhodování přiměřeně věku.
- Pedagogičtí pracovníci děti pozitivně motivují, dostatečně chválí a vyhýbají se negativním komentářům.
- Třídní skupiny jsou nenásilně ovlivňovány prosociálním směrem (prevence šikany a ochrana před sociálně patologickými jevy). Dětem ve věku 2 – 3 roky je poskytována větší individuální péče.
- Vzdělávací nabídka odpovídá potřebám dětí v předškolním věku, ev. dětem 2 – 3 letým.

3.4 Organizace provozu školy

Organizační zajištění provozu MŠ je vyhovující, protože:

- Při vstupu dítěte do MŠ je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.
- Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti dětí.
- Pedagogičtí pracovníci se plně věnují dětem.
- Děti mají potřebné zázemí, soukromí, klid a bezpečí.

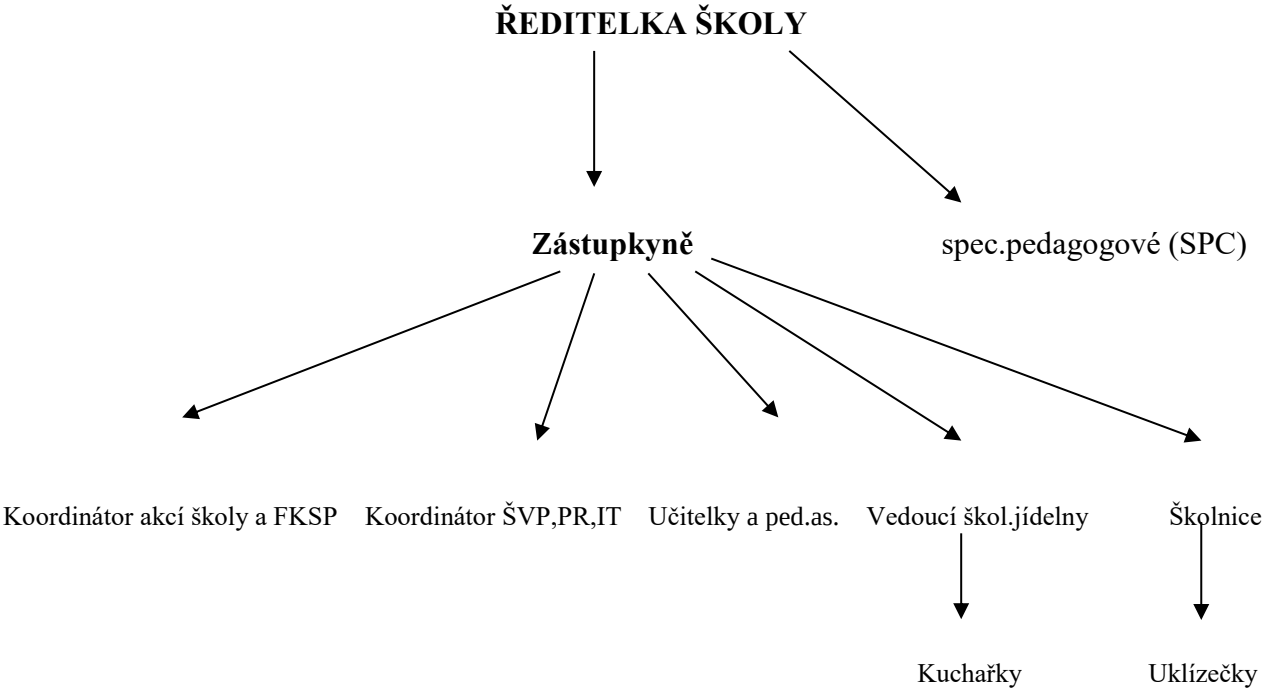
- Do denního programu jsou několikrát v týdnu zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.
- Poměr řízené činnosti a volné hry a pohybu odpovídá individuálním a vývojovým potřebám dětí a je v programu tříd vyvážený.
- Činnosti jsou organizovány skupinově, individuálně i frontálně. Je preferována práce v menších skupinách.
- Děti mají možnost neúčastnit se společných činností, mají možnost uchýlit se do klidného koutku.
- Plánování vychází z individuálních vzdělávacích možností, potřeb a zájmů dětí.
- Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě a spojování tříd je maximálně omezeno.
- Kapacita jídelny není dostačující, proto organizujeme stravování na tři skupiny.
- Celý provoz školy je zároveň přizpůsoben potřebám a zájmům i dětí dvouletých.

3.5 Řízení školy

Řízení školy je vyhovující, protože:

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.
- Je vytvořen funkční informační systém.
- Ředitelka zapojuje do řízení školy zaměstnance – každý pátek operativní porada vedoucích úseků. Všichni zaměstnanci mají své pravomoci a je respektován jejich názor.
- Ředitelka školy průběžně hodnotí práci zaměstnanců, pozitivně je motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.
- Pedagogičtí pracovníci pracují jako tým ve spolupráci s rodiči.
- Plánování je funkční a průběžně se zlepšuje.
- ŠVP vypracovává ředitelka školy ve spolupráci s ostatními učiteli a je průběžně doplňován.
- MŠ úzce spolupracuje se zřizovatelem, školskými poradenskými zařízeními (SPC a PPP), základní školou a dalšími odborníky.

Systém řízení:

Prostředky řízení:

- porady provozní a pedagogické
- hospitační činnost
- kontrolní činnost
- kontrola dokumentace
- konzultační pohovory individuální a skupinové
- návštěva akcí pořádaných třídami

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Personální a pedagogické podmínky jsou vyhovující, protože:

- Pedagogičtí pracovníci mají odbornou kvalifikaci a soustavně se vzdělávají.
- Všichni zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem. Na výchově a vzdělávání dětí se podílejí i nepedagogičtí zaměstnanci.
- Pokud nastoupí začínající učitel, je mu přidělen zkušený učitel „mentor“.
- Služby jsou organizovány tak, aby byla při všech činnostech zajištěna dětem

optimální péče, vzdělávání a bezpečnost. Využíváme i souběžné působení více pedagogů ve třídě při organizačně náročnějších částech dne. Ve škole působí také speciální pedagog a asistenti pedagoga.

- Logopedie je zajištěna logopedem s vysokoškolským vzděláním, některé učitelky a pedagogické asistentky mají kurz logopedického asistenta a další akreditované odborné kurzy.

3.7 Spoluúčast rodičů

Spoluúčast rodičů je plně vyhovující, protože:

- Spolupráce funguje na základě vzájemné vstřícnosti a pozitivní komunikace.
- Pedagogičtí pracovníci se snaží vyhovět konkrétním potřebám jednotlivých dětí.
- Rodiče mají možnost podílet se na dění ve škole. Mohou se po dohodě s učitelkou zúčastnit činností svých dětí v prostorách, kde to umožňují související předpisy (hygiena, stravování atd.).
- Učitelé pravidelně informují rodiče o jejich dětech a radí se o společném postupu při jejich výchově.
- Zaměstnanci zachovávají mlčenlivost o důvěrných informacích a řídí se směrnicí o GDPR.
- MŠ pomáhá na požádání rodičům v péči o dítě poradenstvím, konzultacemi a preventivními programy.

Stěžejní práce s rodiči se odehrává v jednotlivých třídách.

Oblasti spolupráce s rodiči:

- Adaptační postupy s cílem postupného přivykání dětí na nové prostředí.
- Umožnění vstupu rodinným příslušníkům do prostor školy s možností sledování činností dětí ve třídě.
- Pravidelné ukázky výchovné práce ve třídě 1x za dva měsíce.
- Společné akce s rodiči (např. návštěvy v MŠ, společné prožívání tradičních zvyků, společná oslava svátků, vernisáže výstav dětských kreseb, sportovní odpoledne, zahradní slavnost, rozloučení s předškoláky, pracovní dílny – společná tematická práce učitelek, dětí a rodičů ve třídě).

- Aktivní pomoc rodičovské veřejnosti škole (např. pořádání koncertů rodiči, divadelní představení, besídky, údržba školy a zahrady, poskytnutí materiálů k pracovní výchově, sponzorství - vybavení tříd, dárky dětem, dodávky ovoce atd.).

Každá třída má navíc vypracován vlastní plán spolupráce se specifickými akcemi.

4 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

Všechny děti se speciálními vzdělávacími potřebami (nemocné, sociokulturně znevýhodněné, s postižením, nadané) mají doporučení školského poradenského zařízení (SPC či PPP), podle kterého realizujeme podpůrná opatření (individuální vzdělávací plán, snížený počet dětí ve třídě, speciální pomůcky, speciálně pedagogická péče, asistent pedagoga). V případě potřeby je možnost zařazení i do speciálních tříd. Škola vytváří vhodné podmínky a úzce spolupracuje na nápravě obtíží nebo rozvoji nadání s rodiči a odborníky – např. konzultace, nácviky, besedy, sledování vývoje, doporučení k dalšímu postupu ve vzdělávání, příležitost uplatnit nadání, speciální a rozvíjející programy. Vhodné podmínky zajišťujeme těmito způsoby:

- kvalifikací pedagogických pracovníků a jejich profesionálními postoji
- vhodným zařazením dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do individuální nebo skupinové integrace
- spoluprací se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky
- zajištěním podpůrných opatření (individuální vzdělávací plán, speciální pomůcky, asistent pedagoga, speciálně pedagogická intervence atd.)
- pedagogickou diagnostikou a možností vypracování PLPP či IVP
- zřízením funkce asistent pedagoga
- spoluprací s pracovištěm SPC pro děti s vadami řeči, speciálně pedagogickou diagnostikou
- prostorovým a materiálním vybavením
- speciálně pedagogickými metodami práce
- rehabilitačními, terapeutickými a zájmovými programy
- spoluprací s odborníky z oblastí nadání dětí
- možností vlastního tempa práce a výběru činností podle zájmu či potřeby
- respektováním priority rodiny a individualizací výchovy
- individuální konzultace s rodiči

Plán pedagogické podpory (dále PLPP) :

Pokud má dítě při vzdělávání výrazné obtíže, vyhotoví třídní učitelky na základě pedagogické diagnostiky PLPP podle Vyhlášky č. 27/2016 Sb. a seznámí s ním i s důvody pro jeho vydání zákonné zástupce. Plán je průběžně vyhodnocován konzultacemi učitelek a zákonných zástupců, příp. speciálního pedagoga. Východiskem PLPP je ŠVP. Po 3 měsících je PLPP vyhodnocen učitelkami a speciálním pedagogem písemně.

Pokud nedojde k naplňování cílů, doporučí speciální pedagog zákonným zástupcům vyhledat pomoc ve školském poradenském zařízení. Než dojde ke změně podpůrných opatření, je dítě vzděláváno podle PLPP.

Pokud PLPP své cíle naplňuje, pokračuje se v jeho realizaci a průběžně ho učitelky podle pokroků dítěte aktualizují. Po kontrolní pedagogické diagnostice (nejdéle do roka od vydání PLPP), pokud se zjistí, že dítě podpůrné opatření již nepotřebuje, se tato podpora ukončí písemným vyhodnocením do PLPP.

Individuální vzdělávací plán (dále IVP) :

Pokud školské poradenské zařízení doporučí pro dítě zpracování IVP, je podkladem pro jeho náplň toto doporučení, potřeby dítěte a ŠVP. Ředitel MŠ zajistí do 1 měsíce po obdržení doporučení vyhotovení IVP třídními učitelkami, speciálním pedagogem a ve spolupráci se zákonnými zástupci a školským poradenským zařízením. Všichni zúčastnění jsou s IVP seznámeni. Tvorba a náplň IVP se řídí Vyhláškou č. 27/2016 Sb. Plán je průběžně vyhodnocován konzultacemi učitelek s rodiči, speciálním pedagogem a poradenským zařízením. Písemné vyhodnocení probíhá jednou ročně ve spolupráci se školským poradenským zařízením. Podle potřeb dítěte je IVP průběžně aktualizován, se všemi změnami jsou seznámeni vždy i zákonní zástupci. Ukončení vzdělávání podle IVP musí doporučit školské poradenské zařízení. Ukončení je písemně zapsáno do vyhodnocení IVP.

IVP může být zpracován i pro dítě mimořádně nadané.

Další podpora:

Pro spolupráci s rodiči, domácí práci a sledování individuálního vývoje dětí slouží pracovní složky vedené učitelkou nebo asistentkou. Odborná dokumentace dítěte je založena ve zvláštní složce.

V rámci přípravy na školu nabízíme (pro všechny děti) i orientační testy školní zralosti, zjištění laterality, posouzení úrovně motorického vývoje, test rizika poruch učení,
úroveň hudebního nadání a doporučení na další potřebná odborná vyšetření.

Pro přirozený vývoj a podporu všech inteligencí využíváme také enviromentální výchovu (chov drobných živočichů, návštěvy chovatelů, pěstování rostlin, návštěvy lesoparku apod.) a polytechnickou výchovu (zahradnické práce, přírodniny a motivační koutky na zahradě i ve třídách atd.).
Ve třídách využíváme pro individuální vzdělávání, zajištění bezpečnosti nebo hygieny a sebeobsluhy pedagogických asistentů, kteří pracují pod vedením učitelek. Díky pedagogické asistenci se mohou i děti s vyšší mírou podpůrných opatření účastnit všech aktivit třídy a školy, aniž by se tím omezovaly programy všem dětem.

a) individuální integrace (v běžných třídách)
Děti s lehčími poruchami podle doporučení školského poradenského zařízení jsou zařazeny v běžných třídách, ale mají k dispozici podpůrná opatření vhodná pro jejich vzdělávání. Učitelky (příp. pedagogické asistentky) s dětmi individuálně pracují na rozvoji a upevňování potřebných dovedností a úzce spolupracují s rodiči. V běžných třídách je zajištěna individuální speciálně pedagogická náprava podle potřeb dětí (i dětí bez PO). Každé dítě s SVP má vedenou svou složku rozvoje a spolupráce s rodiči. Vytváříme inkluzivní prostředí, kde se všechny děti účastní plně programu třídy a kolektiv je empatický k potřebám druhých, aniž by tím byl omezen třídní vzdělávací program.

b) skupinová integrace (dvě speciální třídy §16 odst.9 ŠZ, děti s SVP)
Děti se závažnějšími vývojovými poruchami nebo kombinovanými vadami jsou zařazeny na základě doporučení školského poradenského zařízení do speciálních tříd, kde je zajištěna intenzivní náprava obtíží, individuální péče a spolupráce s rodiči. Program speciálních tříd je zaměřen především na reedukaci nebo kompenzaci vad řeči a dalších vývojových poruch či postižení s využitím speciálních metod. Stěžejní jsou denně kolektivní logopedická cvičení a začlenění logopedické a spec.pedagogické nápravy do všech vzdělávacích činností i dalších aktivit.
Všechny tyto děti jsou vzdělávány podle třídního vzdělávacího programu, který zohledňuje speciální zaměření třídy a individuální potřeby každého dítěte.
Každé dítě má vedenou svou dokumentaci nápravy a spolupráce s rodiči.

c) inkluzivní vzdělávání
Děti se SVP včetně zdravotního onemocnění, nadání a dětí z jiných sociokulturních prostředí jsou začleněny v běžných či speciálních třídách (dle doporučení ŠPZ) a jsou jim vytvářeny

podmínky pro bezproblémovou adaptaci, zvládání všech činností a individuální rozvoj. Po dohodě s rodiči, učitelkami a školským poradenským zařízením je jim poskytována potřebná individuální podpora a speciální péče v rámci podpůrných opatření. TVP je přizpůsoben jejich možnostem. Jedna z učitelek se specializuje na podporu dětí cizinců, spolupracujeme s organizací META o.p.s. a využíváme informací NÚV, Mensa ČR a další.

Doplňkové speciálně-pedagogické programy:
Náplň odpovídá RVP PV, jedná se o ucelené akreditované předškolní programy doplněné hravými činnostmi pro děti s vývojovými obtížemi. Probíhají převážně v odpoledních hodinách a vedou je kvalifikované učitelky z naší MŠ. Konkrétní nabídka programů a jejich rozsah se stanovuje na každý šk.rok zvlášť podle možností učitelek a provozu školy, podle potřeb a zájmu dětí. Kritéria pro zařazení viz příloha č.2 ŠŘ.
Maxík (Bednářová): předškolní příprava na psaní a školní režim (vhodné pro děti s obtížemi v oblasti motoriky a pozornosti) - rozvoj grafomotoriky, správného sezení, porozumění, smyslové percepce, prostorové orientace, pracovních návyků, dodržování pravidel a koncentrace pozornosti.
Hláskař (Elkonin, Mikulajová): předškolní příprava na školní podmínky, na čtení, částečně i psaní (vhodné pro děti s obtížemi ve vývoji řeči a sluchového rozlišování) – rozvoj sluchového vnímání; rozlišování slabik, hlásek; uvědomování si struktury slova; upevňování výslovnosti a gramatické stránky řeči; nácvik grafomotoriky a pravolevé orientace; pozornost, školní komunikace a režim, pracovní návyky.

d) vzdělávání dětí mimořádně nadaných
U dětí nadaných a mimořádně nadaných po konzultaci s rodiči a ŠPZ rozvíjíme oblasti jejich nadání včetně využití podpůrných opatření. Umožňujeme jim širší rozsah činností podle pásma jejich schopností, stimulujeme rozvoj jejich potenciálu a nabízíme rodičům informace k výběru vhodné základní školy a domácí přípravě. Jedna z učitelek se specializuje na podporu nadaných dětí, připravujeme spolupráci s Mensou ČR a využíváme informací NÚV.

Rozvíjející programy pro nadané dětí:
Náplň odpovídá RVP PV, jedná se o odborné předškolní programy doplněné hravými činnostmi pro děti s hudebním nebo jazykovým nadáním. Probíhají převážně v odpoledních hodinách a vedou je kvalifikované učitelky z naší MŠ. Konkrétní nabídka programů a jejich rozsah se

stanovuje na každý šk.rok zvlášť podle možností učitelek a provozu školy, podle potřeb a zájmu dětí. Kritéria pro zařazení viz příloha č.2 ŠŘ.

Angličtina: předškolní program angličtina pro MŠ (vhodné pro děti bez logopedických obtíží) – základní slovní zásoba rozvíjená pomocí her a obrázků; anglická výslovnost a porozumění; písničky, říkadla, a hry.
Flétna: předškolní program s návazností na ZUŠ (pro děti hudebně nadané) - rozvoj sluchové a zrakové percepce; koordinace oko-ruka; základy rytmického a melodického cítění a notopisu; hra individuální, skupinová a s doprovodem. Závěrečný koncert a spolupráce s partnery školy. Pomůcky – flétna (zajišťují rodiče).
Keramika: je vhodná pro děti se zájmem o kreativní tvořivost. Rozvíjí fantazii, pracovní návyky, pozornost, jemnou motoriku a působí relaxačně na psychický vývoj.

4.1 Další spolupráce

Při zajišťování individuálního přístupu k dětem využíváme služeb těchto odborných pracovišť:

- Klinická logopedie
- Klinická psychologie
- Speciálně pedagogická centra
- Raná péče, Diakonie Stodůlky, Vlachova 1502, Praha 5
- Dětské krizové centrum – V Zápolí 21, Praha 4
- Pedagogicko-psychologické poradny (dále PPP)
- Národní ústav pro vzdělávání, Weilova 6, Praha 10
- Logopedická společnost M.Sováka – Na Hřebenech 23, Praha 4
- Asociace logopedů ve školství – Měcholupy 1, 439 31
- Asociace pomáhající lidem s autismem Nautis – Broumova 3, Praha 17
- Foniatrická klinika – Žitná 24, Praha 2
- Ortoptika, Mgr. Martina Hamplová – Vodičkova 39, Praha 1
- Portál Inkluzivní škola (děti s odlišným mateřským jazykem)
- META o.p.s.
- Mensa ČR
- NIDV

Terapeutické projekty a zájmové programy: Zajišťují učitelky s příslušnou odborností

Spolupracující organizace:

- Solné lázně Hostivař
- Plavecká škola Plaváček Horní Měcholupy nebo Stadion UK
- Městská knihovna Hostivař nebo Petrovice
- Domov seniorů Praha 15
- Hasiči MČ Praha 15
- Základní umělecká škola (dále ZUŠ) Hostivař
- ZŠ Nad Přehradou
- Státní lesy ČR
- Zdravá 5
- České školy v Chorvatském Daruvaru
- Cannisterapie p. Drahotová
- Velvyslanec Mgr. Vyčítal
- Česká ambasáda v Dillí
- MŠ v Kelibii, Tunis
- Pražské informační centrum
- Městská policie Praha
- Lesy hl.m. Prahy
- Národní zemědělské muzeum
- Toulcův dvůr

V omezené míře přijímáme po dohodě také studenty souvisejících oborů SŠ, VOŠ a VŠ k vykonání odborné praxe. Studenti pracují pod vedením učitelky a jejich praxe neomezuje program třídy.

5 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Podmínky pro vzdělávání

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let má MŠ zavedena opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, psychosociálních, materiálních a personálních podmínek, životosprávy včetně stravování, organizace vzdělávání, obsahu vzdělávání a spolupráce. Viz příslušné kapitoly ŠVP.

6 Organizace vzdělávání

6.1 Charakteristika tříd:

Mateřská škola je šestitřídní. Tři třídy jsou homogenní dle věkových skupin, jedna třída smíšená a dvě třídy jsou speciální pro děti s vadami řeči a kombinovanými vadami. Děti zůstávají po celou dobu docházky většinou v jedné třídě se stejnými učitelkami, aby získaly pocit jistoty a zázemí, vytvářely si sociální vazby s vrstevníky, a aby individuální sledování mělo kontinuitu. Každé dítě má po celou dobu školní docházky veden osobní záznam s hodnocením dosažených dovedností podle oblastí předškolní přípravy. Vývoj je individuálně konzultován s rodiči. Třídy plánují a pracují samostatně podle třídního vzdělávacího programu (dále TVP), mají samostatné prostory, pouze jídelna je společná. Zároveň mají třídy i společné akce (např. výlety, terapeutické projekty, odborné programy, kulturní akce, sportovní akce). Během roku je také dostatek vhodných celoškolních akcí (např. Záchranářský den, rozloučení s předškoláky, Den dětí, Mikuláš, divadelní a hudební představení).

Třídy jsou rozdělené podle barvy. Každá třída má svůj TVP přizpůsobený složení třídy a vycházející ze ŠVP. Každá třída si v něm plánuje i další třídní akce (projekty, výlety, besídky atd.).

Běžné třídy:
ŽLUTÁ
ORANŽOVÁ
MODRÁ
ZELENÁ
Speciální třídy:
ČERVENÁ
FIALOVÁ

6.2 Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd

Třídy jsou zpravidla homogenní, tedy základním pravidlem je věk dítěte. Dalším pravidlem jsou SVP dítěte a případně další podmínky. Jedna třída je věkově heterogenní (děti s OŠD). O

zařazení dítěte do třídy rozhoduje ředitelka MŠ. Speciální třídy jsou dvě, zpravidla pro malé a pro předškolní děti.

6.3 Kritéria pro přijímání dětí do MŠ

Kritéria pro přijetí dětí do MŠ stanovuje ředitel MŠ v souladu s platnou legislativou. Tato kritéria se mohou měnit každý školní rok. Jsou zveřejněna na školních webových stránkách a venkovní vývěsce u brány do MŠ s dostatečným předstihem před přijímacím řízením.

6.4 Plnění povinnosti předškolního vzdělávání

Povinnost předškolního vzdělávání je pro děti, které dosáhnou 5 let věku do začátku daného školního roku. Zákonní zástupci mají povinnost přihlásit dítě k předškolnímu vzdělávání. Mohou využít spádovou mateřskou školu, ale i další školy dle vlastního výběru.
Tato povinnost je ve formě pravidelné docházky v pracovních dnech mimo dny školních prázdnin. Podrobnosti viz Školní řád.
Tuto povinnost mohou zákonní zástupci plnit i formou individuálního vzdělávání. Podmínky individuálního vzdělávání viz Školní řád.

- vztahuje se pouze na předškolní dítě, pro které je vzdělávání povinné
- musí proběhnout zápis do MŠ
- uskutečňuje se bez pravidelné denní docházky do MŠ, dítě se nemůže účastnit žádné aktivity školy
- výdaje spojené s individuálním vzděláváním hradí zákonný zástupce (výjimky viz. Školský zákon)
- dítě s SVP má nárok při indiv.vzdělávání pouze na kompenzační pomůcky uvedené v doporučení ŠPZ
- pokud se rodič pro tento způsob vzdělávání rozhodne, je povinen nejpozději 3 měsíce před začátkem školního roku tuto skutečnost oznámit řediteli MŠ, kam bylo dítě přijato (náležitosti oznámení viz. §34b odst.2 Školského zákona)
- zvolit individuální vzdělávání lze i v průběhu školního roku
- rodič je povinen se na výzvu ředitele MŠ dostavit s dítětem k ověření dosažené úrovně předškolního vzdělávání (termín je 3.středa v listopadu a náhradní termín je 2.úterý v prosinci)
- ředitel MŠ doporučí oblasti, ve kterých má být dítě vzděláváno

- ředitel může ve správním řízení rozhodnout o případném ukončení individuálního vzdělávání (více viz. Školský zákon)

Způsob ověřování

Určí ředitel MŠ. Podrobnosti ve Školním řádu. Bude realizováno touto formou:

- v předem oznámeném termínu se zákonný zástupce s dítětem dostaví k osobní návštěvě do MŠ
- s sebou přinese doporučené podklady a výstupy z individuálního vzdělávání (portfolio – prac.listy, obrázky, výrobky, fotky, přehled aktivit atd.)
- ověření proběhne v rámci určené třídy zapojením dítěte do průběhu dopoledního programu
- sledovány budou všechny oblasti podle desatera pro předškoláka vydaného MŠMT
- práce s dítětem bude individuální i ve skupině
- se zákonným zástupcem bude vzdělávání konzultováno a podle výsledku doporučen další postup včetně případných materiálů

6.5 Souběžné působení dvou učitelů

Činnosti, při kterých je ve většině tříd zajištěno souběžné působení dvou učitelů:

- individuální a skupinová práce
- pobyt venku
- oběd a nácvik samostatnosti při stravování, hygieně a sebeobsluze
- hodnocení dopolední činnosti
- polední konzultace s rodiči

7 Charakteristika vzdělávacího programu

Inspirací, při vytváření struktury našeho školního plánu, nám byla ***„Teorie rozmanitých inteligencí“*** od amerického psychologa a pedagoga Howarda Gardnera a jeho následovníka Thomase Armstronga, který inteligence nazval „chytrostmi“ a řekl, že každý je na něco chytrý.

Hlavním cílem naší školy je výchovou a vzděláváním rozvíjet osobnost dítěte. To znamená najít ke každému dítěti vhodný individuální přístup. Náš osobnostně rozvíjející model je založen na komunikativním přístupu, partnerství a spolupráci. Každé dítě je individuální osobností s různými potřebami a zájmy, schopnostmi, temperamentem a strukturou inteligence.

Do této struktury ŠVP je možné zařadit vzdělávání všech dětí i dětí se SVP včetně dětí nadaných.

Základní dělení inteligencí (chytrostí) jsme rozšířili na devět částí, které volně vycházejí z daných vzdělávacích oblastí v rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV). Jsou to tyto části:

- Tělesná inteligence
- Slovní inteligence
- Logicko-matematická inteligence
- Prostorová a výtvarná inteligence
- Hudební inteligence
- Osobnostní inteligence
- Sociálně-komunikační inteligence
- Sociálně-kulturní inteligence
- Přírodovědná inteligence

7.1 Charakteristika inteligencí

Tělesná inteligence:
Je důležité se ve svém těle cítit dobře. Tělo nám slouží k osvojování nových dovedností nebo k různým způsobům sebevyjádření, jako je třeba tanec či divadlo. Kromě tělesných schopností jde také o myšlení a učení uskutečňované hmatem a pohyby, jako při výtvarných a rukodělných činnostech. Rozvojem této inteligence si můžeme vypěstovat jemnější citlivost všech smyslů a přesnější ovládání pohybů všech částí těla. Zvyšování tělesné zdatnosti nám pomůže obstát v mnoha stresových situacích. Motorika celého těla je základem motoriky mluvidel a správné realizace mluvené řeči.

Slovní inteligence:
Tato inteligence nám umožňuje dorozumívat se s ostatními řečí a později i písmem, tedy mít dobré komunikační schopnosti. Nejjednodušším způsobem komunikace je mluvení a naslouchání. Komunikace je základem sociálních vztahů a procesu učení.

Logicko – matematická inteligence:
Nástrojem pro rozvoj této inteligence je především logika. Naučit se pozorovat lidi, věci a přírodu, všímat si příčin a následků a dávat si vše do souvislostí. Tedy přicházet věcem „na kloub“ a objevovat v nich strukturu a řád. Logika nám později poslouží v matematice i při řešení nejrůznějších problémů. Tato inteligence zahrnuje základní poznávací schopnosti (myšlení, paměť, soustředění).

Prostorová a výtvarná inteligence:

Hlavním rysem je schopnost uvažovat a učit se novým věcem pomocí obrazů. Dále rozvíjet smysl pro vzájemné uspořádání předmětů v určitém prostoru (tzv. prostorovou inteligenci). Klíčem k této inteligenci je naučit se přecházet mezi světem představivosti a viditelným vnějším světem. Tyto dovednosti nám umožní přetvářet to, co kolem sebe vidíme nebo co se nám promítá před vnitřním zrakem, ve věci viditelné i pro ostatní. Zrakové vnímání je jednou z podmínek rozvoje řeči.

Hudební inteligence:

Probouzením této inteligence získáme vztah k hudbě, bude nám přinášet radost a potěšení, začneme jí lépe rozumět, rozeznáme melodie a různé hudební prvky. Naučíme se rozeznávat, kdy někdo hraje či zpívá čistě, vnímat rytmus a také jak znějí různé hudební nástroje. Může nám později pomoci v učení, podpoří paměť. Sluchové vnímání je důležitou součástí vývoje komunikace.

Osobnostní inteligence:

Tato inteligence nám umožní poznávání sebe sama. Co máme rádi, po čem toužíme, co cítíme, v co věříme a co ze sebe můžeme dát ostatním. Pomůže nám poučit se z vlastních chyb i čerpat sílu z úspěchů. Do této inteligence patří i zvládání emocí, rozvoj pozornosti a soustředění.

Sociálně-komunikační inteligence:

Základním projevem této inteligence je schopnost porozumět druhým a navazovat s nimi vztahy. Důležitým předpokladem je naučit se pozorně naslouchat a vnímat, co jiní říkají, také klást otázky a věnovat pozornost odpovědím. Také je důležité pokusit se vcítit, i přes různé odlišnosti, do situace druhého, být vnímavý k pocitům a těžkostem druhých, tzv. empatie.

Sociálně - kulturní inteligence:

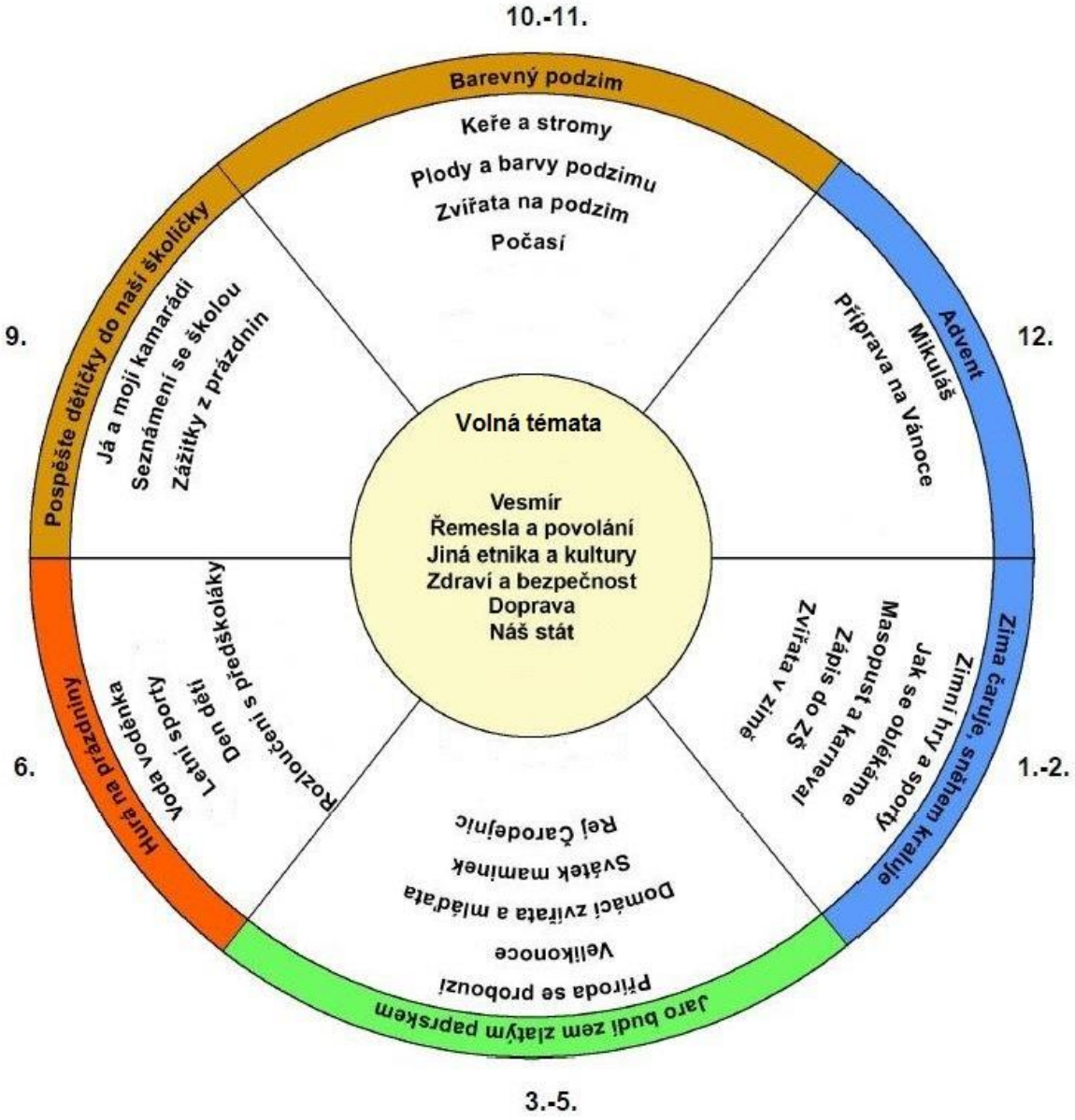
S touto inteligencí velmi úzce souvisí schopnosti z inteligence předchozí, tedy porozumět druhým a naučit se navazovat vztahy a kontakty. Avšak nejen s nejbližším okolím, ale získávat povědomí sounáležitosti s určitou společenskou skupinou či místem. Vědět, že někam patřím a proč a jak v této skupině obstát, tedy osvojit si daná pravidla společného soužití.

Přírodovědná inteligence:

Podstatou této inteligence je pozornost, kterou člověk věnuje přírodě, a snaha o lepší pochopení všech jejích projevů. Učí nás větší ohleduplnosti a šetrnosti vůči okolí.

RVP PV		Inteligence	Hry
Dítě a jeho tělo		Tělesná	Pohybové
Dítě a jeho psychika	Jazyk a řeč	Slovní	Jazykové
	Poznávací schopnosti a fce, představivost, fantazie, myšlenkové operace	Logicko-matematická	Matematické
		Prostorová a výtvarná	Tvořivé
		Hudební	Hudebně pohybové
	Sebepojetí, city, vůle	Osobnostní	Pro osobnostní rozvoj
Dítě a ten druhý		Sociálně- komunikační	Pro sociální rozvoj Kooperativní hry a Kontaktní
Dítě a společnost		Sociálně- kulturní	Námětové a multikulturní
Dítě a svět		Přírodovědná	Ekologické a environmentální

8 Vzdělávací obsah

8.1 Integrované bloky

Vzdělávací obsah představuje hlavní prostředek výchovy a vzdělávání. Jedná se o konkrétní nabídku uspořádanou do šesti integrovaných bloků (výseče kruhu) a jednoho bloku (středový kruh) s volnými tématy.

Integrované bloky nabízejí dítěti vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Obsah bloků vychází ze života dětí, je uspořádán v přirozeném cyklu ročních období. Jedná se o vnitřně propojený celek, který zahrnuje všechny **oblasti vzdělávání** – biologickou (**dítě a jeho tělo**), psychologickou (**dítě a jeho psychika**), interpersonální (**dítě a ten druhý**), sociálně-kulturní (**dítě a společnost**) i environmentální (**dítě a svět**). Integrované bloky jsou společné pro všechny třídy. Realizace cílů se uskutečňuje prostřednictvím konkrétních aktivit, které jsou součástí třídních vzdělávacích plánů. V těchto jsou pak zohledněná specifika každé jednotlivé třídy, a to s ohledem na věk, potřeby a vývojové zvláštnosti dětí. Konkrétní očekávané výstupy jsou výsledkem naplnění vzdělávacích cílů, které směřují na konci předškolního vzdělávání k základům a rozvoji těchto **klíčových kompetencí**:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanské

Kompetence nejsou izolované, ale vzájemně propojené a provázané.

Charakteristika klíčových kompetencí

*Kompetence **učit se** znamená, že jedinec je na své úrovni schopen např.*

- vnímat učení jako přirozený, otevřený celoživotní proces
- rozvíjet své schopnosti a dovednosti potřebné k efektivnímu učení, zdokonalovat své učební strategie
- přistupovat k učení iniciativně, s aktivním zájmem
- výsledky učení uplatňovat v životě i v dalším učení

*Kompetence **řešit problémy** znamená, že jedinec je na své úrovní schopen např.*

- vnímat problémy jako samozřejmou součást života a učení
- chápat je jako výzvu k řešení, jako příležitost k vlastnímu rozvoji
- přistupovat k problémům aktivně, řešit je iniciativně a inovativně
- při jejich řešení postupovat způsobem racionálním, konstruktivním a účelným, vedoucím k cíli
- získané zkušenosti vyhodnocovat a využívat je při řešení dalších problémů a situací, s nimiž se v učení i v životě setká

*Kompetence **komunikovat** znamená, že jedinec je na své úrovní schopen např.*:

- užívat přirozených prostředků komunikace k vyjádření svých myšlenek, názorů, pocitů, mínění i úsudků i k naslouchání a porozumění druhým
- vstřícně komunikovat se svým okolím, kultivovaně se domlouvat a vyjednávat
- užívat svých komunikačních schopností k dalšímu učení
- užívat technických i informačních prostředků k vlastnímu rozvoji a učení, k řešení problémů i k otevřené komunikaci s okolním světem

*Kompetence **sociální a personální** znamenají, že jedinec je na své úrovní schopen např.:*

- vystupovat autonomně
- vnímat a přijímat hodnoty spojené s důstojnými a kultivovanými vztahy mezi lidmi
- zaujímat prosociální postoje, spolupracovat a spolupodílet se na činnostech i rozhodnutích
- odmítat společensky nežádoucí chování a bránit se jeho důsledkům
- adaptovat se na prostředí i jeho běžné proměny

*Kompetence **činnostní a občanské** znamenají, že jedinec je na své úrovní schopen např.:*

- vnímat svou sounáležitost s přírodním i společenským prostředím, kulturním i multikulturním světem, uvědomovat si osobní, občanskou i lidskou odpovědnost
- respektovat pravidla, etické i právní normy a požadavky společnosti, jejímž je členem
- zaujímat odpovědný vztah k práci i učení, k pracovním i tvůrčím aktivitám i jejich výsledkům
- vystupovat aktivně, projevovat činorodost, pracovitost a podnikavost

- vnímat, přijímat, rozvíjet a chránit hodnoty spojené se zdravím a bezpečím, s životem a životním prostředím i hodnoty vytvořené člověkem

POSPĚŠTE DĚTIČKY DO NAŠÍ ŠKOLIČKY

Charakteristika bloku

Prázdniny skončily a děti se vrací do školky, některé navštíví školku poprvé. Seznamují se s novými kamarády. Sdělují si své zážitky z prázdnin. Seznamují se s režimem a pravidly školky. Upevňují si tato pravidla. Rovněž si upevňují hygienické a sebeobslužné návyky. U nových dětí je kladen důraz na adaptaci.

PODTÉMATA	CÍLE	VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA
Já a moji kamarádi Moje školka Zážitky z prázdnin	• Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností. • Rozvoj porozumění řeči • Posilování přirozených poznávacích citů (zvídavosti, radosti z objevování) • Získaní relativní citové samostatnosti • Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému • Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých ro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem • Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije • Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	– Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým d. i s dospělým – Interaktivní hry, hudebně pohybové hry – Kooperativní činnosti – Aktivity podporující sbližování dětí a uvědomování si vztahů mezi lidmi – Činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování – Hry a činnosti vedoucí dítě k ohleduplnosti k druhému, rozdělit se s ním, půjčit hračku, pomoci mu… – Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž d. žije – Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy

		– Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu.
Očekávané výstupy: Navazovat kontakty s dospělým, překonávat stud. Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat dětská přátelství. Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná. Uplatňovat své individuální potřeby, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou. Spolupracovat s ostatními. Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití, dodržovat herní pravidla. Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky. Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc. Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování apod. Odloučit se na určitou dobu od rodičů, být aktivní i bez jejich opory. Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti. Adaptovat se na život ve škole, zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn. Zvládnout sebeobsluhu a pracovní úkony. Znát svou značku. Poznat si své věci. Znát jména kamarádů.		

BAREVNÝ PODZIM
Charakteristika bloku

Pozorujeme změny v přírodě, které se s příchodem podzimu objevují. Listí se zbarvuje a opadává, slunce už tolik nehřeje. Využíváme školní zahrady a přilehlého lesoparku. Pozorujeme volně žijící živočichy a vyprávíme si, jak se zvířata připravují na zimu (některá si dělají zásoby, jiná jsou odkázána na pomoc člověka). Zaměřujeme se i na vnímání rozmanitosti počasí. Pracujeme s podzimními plody a přírodninami.

PODTÉMATA	CÍLE	VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA
Plody a barvy podzimu Zvířata na podzim Počasí Keře a stromy	• Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti • Rozvoj neverbální formy sdělení (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) • Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů) • Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vtahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) • Rozvoj sociální citlivosti • Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí	– Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, vycházky do okolí, výlety – Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě. – Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších medií – Kognitivní činnosti.

	(spolupracovat, spolupodílet se) • Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	– Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí. – Výlety do okolí – Hudebně pohybové hry.
Očekávané výstupy: Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí. Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí. Mít povědomí o širším přírodním prostředí. Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý, pozoruhodný, nekonečně pestrý. Všímat si změn a dění v nejbližším okolí. Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v MŠ. Mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka. Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného. Zvládnout základní pohybové dovednosti. Sladit pohyb s rytmem a hudbou.		

ADVENT
Charakteristika bloku

Je tu zima a s ní blížící se svátky. Nejprve nás navštíví Mikuláš. Děti se aktivně podílejí na přípravách těchto svátků, chystají besídky pro rodiče, společně zdobí třídy. Zaměřujeme se na adventní zvyky a tradice. Toto období je zdrojem mnoha prožitků, které jsou zdrojem k posilování vztahů v rodině i mateřské škole.

PODTÉMATA	CÍLE	VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA
Mikuláš Těšíme se na Vánoce	• Zdokonalení práce s dechem • Rozvoj mluvního projevu a vyjadřování • Rozvoj a kultivace představivosti a fantazie • Rozvoj citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat • Posilování prosociálního chování v rodině • Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách • Vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané • Vytváření elementárního	– Spontánní hra. – Činnosti zajišťující spokojenost a radost, vyvolávající veselí a pohodu. – Estetické a tvůrčí aktivity. – Hry na téma přátelství, rodiny. – Dramatické činnosti – Přípravy a realizace společenských slavností v rámci zvyků a tradic. – Činnosti relaxační a odpočinkové – Zdobení vánočního stromečku – Mikuláš v MŠ

	povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	
Očekávané výstupy: Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, rozlišovat citové projevy v důvěrném a cizím prostředí. Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás. Zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby…) Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi. Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem.		

ZIMA ČARUJE, SNĚHEM KRALUJE

Charakteristika bloku

K zimě patří i zimní sporty. Důležité je i vhodné oblečení do sychravého počasí, abychom si venku mohli hrát a neodnesli si pořádnou rýmu. Ve školce se chystá karneval a s ním se děti seznamují s tématem masopustu. Předškolákům se blíží zápis a těšení se do školy. Nezapomínáme ani na zvířátka v zimě a společně s dětmi plníme krmítka apod.

PODTÉMATA	CÍLE	VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA
Zimní hry a sporty Jak se oblékáme Masopust Zápis do ZŠ Zvířata v zimě	• Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech • Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví • Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní • Rozvoj paměti a pozornosti • Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit • Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	– Aktivity seznamují dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky v jeho kulturním prostředí – Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm. – Praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (pokusy, manipulace s různými materiály). – Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí

	• Rozvoj společenského i estetického vkusu • Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	– Činnosti směřující k prevenci úrazů – Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů – Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i rovině – Činnosti zaměřené k seznamování s elementárními číselnými a matematickými pojmy
Očekávané výstupy: Všímat si změn a dění v nejbližším okolí. Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti. Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair. Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami… Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat. Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost. Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat. Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy. Mít povědomí o způsobech ochrany zdraví. Pojmenovat části těla.		

JARO BUDÍ ZEM ZLATÝM PAPRSKEM

Charakteristika bloku

Pozorujeme změny v přírodě spojené s odcházející zimou. Chystáme se na Velikonoční svátky, zdobíme kraslice. Na jaře se také rodí spousta mláďat. Duben ukončíme pořádným čarodějnickým rejděním. A nezapomínáme na svátek maminek.

PODTÉMATA	CÍLE	VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA
Příroda se probouzí Velikonoce Zvířata a mláďata Rej čarodějnic Svátek maminek	• Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu • Rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka • Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání • Rozvoj schopnosti sebeovládání • Posilování prosociálního chování v mateřské škole, v dětské herní skupině	– Artikulační, řečové, sluchové hry. – Samostatný slovní projev na určité téma. – Přednes, dramatizace, recitace, zpěv. – Přímé pozorování přírodních, kulturních objektů i jevů v okolí dítěte. – Smyslové hry, činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti.

	• Vytvoření základů pozitivního vztahu ke kultuře a umění • Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	– Sociální a interaktivní hry – Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování. – Výtvarné činnosti
Očekávané výstupy: Porozumět slyšenému. Naučit se zpaměti krátké texty. Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech. Poznat některá písmena a číslice. Poznat napsané své jméno. Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí. Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno. Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad. Vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společenském řešení. Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik. Znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím.		

HURÁ NA PRÁZDNINY

Charakteristika bloku

Léto se blíží a teplé počasí láká k letním sportům a koupání. Je to čas výletů a více času trávíme venku. Oslavujeme společně svátek dětí. Děti, které odcházejí do školy, čeká velké loučení se školkou.

PODTÉMATA	CÍLE	VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA
Voda voděnka Den dětí Rozloučení s předškoláky Letní sporty	• Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky • Uvědomění si vlastního těla. • Rozvoj komunikativních dovedností • Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení • Získání schopnosti záměrně řídit svoje	– Lokomoční pohybové činnosti. – Zdravotně zaměřené činnosti. – Hudebně pohybové hry – Činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí. – Komentování zážitků a aktivit – Vyprávění toho, co dítě slyšelo, shlédlo – Hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti – Výtvarné a pracovní činnosti. – Kooperativní hry – Vycházky do přírody

	chování a ovlivňovat vlastní situaci • Rozvoj kooperativních dovedností • Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí • Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při vytváření zdravého a bezpečného prostředí k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	– Výlety
Očekávané výstupy: Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí. Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách. Učit se nová slova a aktivně je používat. Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení. Naučit se nazpaměť krátké texty. Uvědomovat si své možnosti a limity. Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení. Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch. Zachovávat správné držení těla. Ovládat koordinaci ruky a oka, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem.		

Volná témata

V tomto bloku jsou témata, která nejsou závislá na ročním období. Učitelky si tato témata vybírají a včleňují do svých TVP dle své volby, během celého roku.

Děti se seznamují se svým okolím, zemí, ve které žijí, jejími zvyky a tradicemi. Dozvídají se ale i o jiných zemích, jiných kulturách. Učí se starat o své zdraví a upevňovat si znalosti o bezpečném chování. K tomu se pojí i téma dopravy a bezpečné chování na silnici. Seznamují se také s různými řemesly a povoláními.

VOLNÁ TÉMATA	CÍLE	VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA
Vesmír Řemesla a povolání Jiná etnika a kultury Zdraví a bezpečnost	• Rozvoj a užívání všech smyslů.	– Využívání praktických ukázek, přirozených podnětů k seznamování

Doprava Náš stát	• Rozvoj neverbálních komunikativních dovedností • Vytváření základů pro práci s informacemi • Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání • Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými • Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností • Vytvoření základů aktivních postojů ke světu • Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	s elementárními reáliemi o naší republice – Ekologicky motivované hry – Sledování událostí v obci – Hry a aktivity na téma dopravy – Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí – Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí – Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur – Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých – Četba, vyprávění, poslech pohádek s etickým obsahem a poučením – Činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, obhajování vlastních názorů – Činnosti k vytváření pojmů a osvojování poznatků – Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vtahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, událostí. – Prohlížení, čtení knížek – Konstruktivní a grafické činnosti.
Očekávané výstupy:		

Pomáhat pečovat o okolní prostředí. Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem bez předsudků. Pochopit, že každý má ve společenství svou roli. Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim. Chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný. Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem. Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je. Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí, také vyjádřit. Rozlišovat některé obrazné symboly. Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, sportovním náčiním, pracovními pomůckami…Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.

9 Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Průběžné vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek vzdělávání realizovaných v MŠ je zaměřeno na tyto oblasti:

OBLAST HODNOCENÍ	METODY A TECHNIKY	ČASOVÝ PLÁN	ODPOVĚDNOST
OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ			
- naplňování cílů ŠVP	- plánování třídních bloků	dle ŠVP	učitelky
	- analýza plánů	4 x ročně	ŘŠ+zástupkyně
	- diskuse na pedagogických radách	4 x ročně	učitelky
	- průběžná analýza školní dokumentace	2 x ročně	zástupkyně
- podpůrná opatření	- kontrola funkčnosti	2 x ročně	ŘŠ+zástupkyně
KVALITA PODMÍNEK			
- materiální	- kontroly vybavení	2 x ročně	ŘŠ, školnice, ved. ŠJ
	- inventarizace	1 x ročně	inventarizační komise
	- vybavení zahrady	průběžně	školnice, ŘŠ
- hygienické a bezpečnostní	- kontroly	2 x ročně	bezpečnostní technik
	- revize	dle plánu	revizní technik
	- školení (ŠJ, bezpečnost .práce)	dle potřeby	vedoucí ŠJ, školnice
- personální	- DVPP – analýza potřeb	2 x ročně	zástupkyně
	- sebehodnocení pedagogů	průběžně	pedagog.prac.
	- spolupráce kolektivu	průběžně	pedagog.prac.
- organizace vzdělávacího procesu	- pedagogické rady	dle plánu	ŘŠ, pedagog.prac.
	- provozní porady	dle pránu	ŘŠ, všechny prac.

REALIZACE VZDĚLÁVÁNÍ			
- každodenní práce učitele	- plánování a příprava	denně	
	- zpětná vazba **(**sebereflexe**)**	každý den	
	- průběžná kontrola	průběžně	ŘŠ+zástupkyně
	- hospitace	dle plánu	
	- zápisy tř. knihy	denně	pedagog.prac.
	- záznamy o upevňování kompetencí	dle potřeby	učitelky
- vzdělávací nabídka	- vyhodnocení po ukončení bloku	závěr IB	pedagog.prac.
	- analýza vzděl.nabídky	2 x ročně	ŘŠ, pedagog. rada
	ŠVP bloku		
	- fotodokumentace	průběžně	pedagog.prac.
- spoluúčast rodičů	- pohovory s rodiči	průběžně	
	- konzultační hodiny	dle potřeby	
	- třídní schůzky	viz plán tříd	pedagog.prac.
	- tvořivé dílny	viz plán tříd	pedagog.prac.
	- společné zážitky	příležitostně	všichni prac.
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ			
	- záměrné pozorování práce dětí	průběžně	ŘŠ
	hospitace		ŘŠ, zástupkyně
	- pololetní hodnocení tříd a třídních	2 x ročně	učitel
	programů na pedag. radách		
	- analýza třídní dokumentace	4 x ročně	zástupkyně
	- pedagogická diagnostika dítěte		
	(tabulka)	2 x ročně	učitel
	- řízené pozorování dítěte	průběžně	pedagog.prac.
	- rozhovory s rodiči	dle potřeby	všichni
	- testy školní zralosti	1 x ročně	ŘŠ+zástupkyně
	- portfolia dítěte (děti s SVP)	průběžně	ŘŠ+zástupkyně
	- hodnocení PLPP a IVP	1 x ročně	ŘŠ+zástupkyně
		průběžně	ŘŠ+zástupkyně
	- hodnocení vývoje řeči (děti s SVP)	3 x ročně	ŘŠ+zástupkyně
	- vyhodnocení záznamů ped.asistentů	4 x ročně	ŘŠ+zástupkyně
	- depistáž- logop.asistenti (všechny		ŘŠ+zástupkyně
	třídy)	2 x ročně	

Evaluace probíhá na úrovni školy i tříd. Sběr, zpracovávání a využívání informací probíhá pravidelně a systematicky. Veškeré písemné záznamy, event. další podklady vypovídající o

pokrocích dítěte v rozvoji jeho předškolních dovedností, jsou důvěrné. Přístupné jsou pouze pedagogům a rodičům.

10 Doporučená literatura a další zdroje

Literatura je pro lepší využití při realizaci ŠVP a TVP rozdělena podle jednotlivých inteligencí uvedených v tabulce v kapitole 5.1. Obecné tituly pro praktické využití jsou uvedeny v projektové literatuře.

Některé publikace jsou vhodné i pro domácí cvičení s dětmi nebo jako informace pro rodiče. Jsou označeny *.

Na závěr je souhrn speciálně-pedagogické literatury, která zahrnuje teorii a nápravu vývojových poruch, které se v naší škole mohou vyskytnout.

Další zdroje jsou odborné webové stránky (informace, pomůcky), časopisy, počítačové aplikace pro cvičení a základní legislativa.

Výchozí literatura:

ARMSTRONG, T. Každý je na něco chytrý. Praha: Portál, 2011

GARDNER, H. Dimenze myšlení: teorie rozmanitých inteligencí. Praha: Portál, 1999

Tělesná inteligence:

1. *Pohybové činnosti pro předškolní vzdělávání.* Praha: Raabe,
2. HURDOVÁ, E. *Hrajeme si s padákem.* Praha: Portál, 2009
3. KULHÁNKOVÁ, E. *Cvičíme pro radost.* Praha: Portál, 2011

Slovní inteligence:

1. GEBHARTOVÁ, V. *Jak a co číst dětem v MŠ.* Praha: Portál, 2011
2. KROPÁČKOVÁ, J. *Budeme mít prvňáčka.* Praha: Portál, 2008 *
3. OPRAVILOVÁ, E., GEBHARTOVÁ, V. *Rok v mateřské škole.* Praha: Portál, 1998
4. PROVAZNÍKOVÁ, V. *Padla Madla do říkadla.* Praha: SID+NERO, 1998

Logicko-matematická inteligence:

1. BOHÁČOVÁ, Š., KOPICOVÁ, V. *Šimonovy pracovní listy,* Praha: Portál, 1997 *
2. KASLOVÁ, M. *Předmatematické činnosti v předškolním vzdělávání.* Praha: Raabe, 2010
3. KROPÁČKOVÁ, J. *Budeme mít prvňáčka.* Praha: Portál, 2008 *

4. PAUSEWANGOVÁ, E. *130 didaktických her.* Praha: Portál,

Prostorová a výtvarná inteligence:

1. HAZUKOVÁ, H. *Výtvarné činnosti v předškolním vyučování.* Praha: Raabe, 2011
2. HOUŠKOVÁ, J. *Tvoří celá rodina.* Praha: Unicornis, 2004
3. SLAVÍKOVÁ, V., SLAVÍK, J., HAZUKOVÁ, H. *Výtvarné čarování (Artefiletika pro předškoláky a mladší školáky).* Praha: ALBRA, 2010
4. VONDROVÁ, P. *Výtvarné náměty pro čtvero ročních období.* Praha: Portál,

Hudební inteligence:

1. LIŠKOVÁ, M. *Hudební činnost pro předškolní vzdělávání*. Praha: Raabe, 2006 + CD
2. OPRAVILOVÁ, E., GEBHARTOVÁ, V. *Rok v mateřské škole.* Praha: Portál, 1998
3. RAKOVÁ, M., TICHÁ, A., ŠTÍPLOVÁ, L. *Zpíváme a naslouchámě hudbě s nejmenšími*. Praha: Portál, 2009 + CD
4. TICHÁ, A. *Učíme děti zpívat*. Praha: Portál, 2004 *
5. TICHÁ, A. *Písničky a jejich dramatizace*. Praha: Portál, 2005

Osobnostní inteligence:

1. EYROVI, L., A. *Jak naučit děti hodnotám.* Praha: Portál, *
2. MATĚJČEK, Z. *Co děti nejvíc potřebují.* Praha: Portál, 2007 *
3. PAUSEWANGOVÁ, E. *150 her k utváření osobnosti.* Praha: Portál,
4. SMITH, A., CH. *Třída plná pohody.* Praha: Portál,

Sociálně-komunikační inteligence:

1. MATĚJČEK, Z. *Co, kdy a jak ve výchově dětí.* Praha: Portál, 1996 *
2. MERTIN, V., ŠIMANOVSKÝ, Z. *Hry pomáhají s problémy.* Praha: portál, 1996 *

Sociálně-kulturní inteligence:

1. KUKAL, VINDUŠKA. *Hovory a hrátky se zvyky a svátky.* Praha: Portál, 2010
2. KULHÁNKOVÁ, E. *Řemesla ve hře, písni a tanci.* Praha: Portál, 2009 + CD

Přírodovědná inteligence:

1. JANČAŘÍKOVÁ, K. *Environmentální činnosti v předškolním vzdělávání.* Praha: Raabe, 2010

2. MACHKOVÁ, E., OPRAVILOVÁ, E., ČERNÁ, I., JIRSOVÁ, Z., HAKLOVÁ, J., SVOBODOVÁ, E., GREGOROVÁ, V. *Malý průvodce dramatickou výchovou v MŠ.*
3. SKÝBOVÁ, J. *Environmentální výchovné projekty pro MŠ.* Praha: Univerzita Karlova, 2008

Projektová literatura:

1. *Barevné kamínky*
2. HOROVÁ, L. *Ve školce je bezva.* Praha: Portál,
3. KOLEKTIV AUTORŮ, *Předškolákův rok*. Praha: Computer Press, 2011
4. SLOUPOVÁ, M. *Rok s krtkem.* Praha: Portál,
5. ŠTANCLOVÁ, E. *Pohádky a hry z kouzelné skříně.* Praha: Portál, 2010
6. KONVALINOVÁ, K. *Jaro,léto,podzim, zima, ve školce je pořád prima.* Praha: Portál, 2014
7. JENČKOVÁ, E. *Hudba v současné době.* Hradec Králové: Tandem, 2011

Speciálně-pedagogická literatura:

1. BEDNÁŘOVÁ, J. *Prostorová orientace.* Brno: PPP, 2009 *
2. BEDNÁŘOVÁ, J. *Sluchové vnímání.* Brno: PPP, 2008 *
3. BEDNÁŘOVÁ, J. *Zrakové vnímání.* Praha: DYS centrum, 2010 *
4. BOHÁČOVÁ, Š., KOPICOVÁ, V. *Šimonovy pracovní listy,* Praha: Portál, 1997 *
5. ČADILOVÁ, V., ŽAMPACHOVÁ, Z. *Strukturované učení.* Praha: Portál, 2008
6. HOUSAROVÁ, B., ŠULISTOVÁ, M. *Logopedická cvičení.* Praha: Computer Media, 2011 *
7. JUCOVIČOVÁ, D., ŽÁČKOVÁ, H. *Děti s odkladem školní docházky a jejich úspěšný start ve škole.* Praha: D&H, 2000
8. KLENKOVÁ, J., KOLBÁBKOVÁ, H. *Diagnostika předškoláka.* Brno: MC Nakladatelství, 2002
9. KUTÁLKOVÁ, D. a kol. *Dyslalie, metodika reedukace.* Praha: Septima, 1999
10. KUTÁLKOVÁ, D. *Jak připravit dítě do 1. třídy.* Praha: Grada Publishing, 2005
11. MATĚJČEK, Z. *Po dobrém, nebo po zlém?.* Praha: Portál, 1994 *
12. MERTIN, V., GILLNEROVÁ, I. *Psychologie pro učitelky mateřské školy.* Praha: Portál, 2003
13. NOVÁK, A. *Vývoj dětské řeči.* Praha: vlastním nákladem, 1999
14. THOROVÁ, K. *Poruchy autistického spektra.* Praha: Portál, 2006
15. TRAIN, A. *Specifické poruchy chování a pozornosti*. Praha: Portál, 1997

DALŠÍ ZDROJE

Časopisy:

Pastelka, Yashica

Informatorium školy mateřské, Portál

Učitelské noviny, Gnosis spol. s r.o.

Poradce ředitelky, Forum

Řízení školy, Walters Kluwer ČR

Pomůcky, kurzy, literatura:

www.dyscentrum.org, www.novak.cz, www.obchodprolevaky.cz, www.aaa-skolak.cz

Diagnostika, poradenství, odb.pomůcky:

www.pppp.cz, www.alternativnikomunikace.cz, www.apla.cz, www.hyperaktivita.cz

PC programy, aplikace tablety a DVD:

www.Jablko.cz, www.pachner.cz, www.silcom.multimedia.cz, www.mentio.cz, www.i-sen.cz, www.i-logo.cz, www.spolecne-vzdelavani.cz, www.inkluzevpraxi.cz,

Organizační:

www.msmt.cz, www.praha.eu, www.praha15.cz, www.nuv.cz, www.csicr.cz, www.alos.cz

Zákony (vždy v aktuálním znění):

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Zákon č.561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a jeho novely

Vyhláška č.14/2005 Sb. o předškolním vzdělávání a její novely

Vyhláška č.27/2016 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných

ŠVP zpracovaly:

Koordinátorky ŠVP s přispěním celého pedagogického sboru.